Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Södra Bjärekusten i Båstads kommun
(5 bilagor)

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogade kartor (Bilaga 1A-E), som naturreservat. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 § § miljöbalken.

När detta beslut vunnit laga kraft upphävs:
Länsstyrelsens i Kristianstads län beslut 1971-06-28 (Dnr IIIR11-19-70) om bildande av Bjärekustens naturreservat, Länsstyrelsens i Kristianstads län beslut 1976-12-08 (Dnr 11.121-295-71) om utvidgning av Bjärekustens naturreservat samt Länsstyrelsens i Kristianstads län beslut 1972-06-13 (Dnr 11.111.1611-71, 13-1168) om skydd för djurlivet på Inre och Yttre Gryteskär att gälla i de delar som berörs av det nya naturreservatet Södra Bjärekusten samt på fastigheten Båstad Ranarp 9:22, del av Båstad Ranarp S:1, del av samfälld mark tillhörande Segelstorps by, del av Båstad Rammsjö 1:21 och del av Båstad Rammsjö S:5, S:7 och S:8. Upphävandet sker med stöd av 7 kap. 7§ miljöbalken och de synnerliga skäl som ligger till grund för upphävandet är att det ursprungliga naturreservatet ersätts med ett nytt naturreservat med ett förstärkt och mer preciserat syfte och med föreskrifter som ger området ett förbättrat skydd för naturvärden i allmänhet och för de livsmiljötyper och arter som berörs Natura 2000 i synnerhet. De delar av det ursprungliga naturreservatet som inte ersätts av det nya områdesskyddet saknar naturvärden och utgörs huvudsakligen av vägar, delvis inom detaljplanelagt område, eller bebyggd tomtmark.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Plusgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 55	6 88 11-9	skane@lansstyrelsen.se	www.lansstyrelsen.se/skane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 55	5050-3739		

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Södra Bjärekusten
Kommun	Båstad
DOS / NVR ID	1013308 / 2030769
Gränser	Området begränsas av mitten av svart, punktstreckad linje på bifogade kartor, Bilaga 1A - E
Fastigheter	Se Bilaga 3
Markägarkategori	Enskilda och staten
Läge	Utmed Bjärekusten, från Lervik i söder till Torekov i norr.
Kartblad	Topografisk karta: 4C SV Halmstad och 3C Helsingborg NV Registerkarta: 3C9c Vejbystrand, 4C0b Vasalt, 4C0c Grevie, 4C1a Torekov, 4C1b Mäsinge
Centralpunkt	X 356115 / Y 6248534 (SWEREF99)
Naturgeografisk reg.	7, Skånes sediment- och horstområden
Maringeografisk reg.	Kattegatt
Areal	Ca 5011 ha varav ca 280 ha landområde
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet är att:

- långsiktigt bevara biologisk mångfald och kulturvärden i ett uråldrigt utmarkslandskap med mycket lång hävdkontinuitet och som i första hand karaktäriseras av öppna, välhävdade strandängar och naturbetesmarker.
- långsiktigt bevara och utveckla biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för nationellt rödlistade arter,
- långsiktigt bevara livsmiljötyper och arter som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet),
- bevara den naturliga vegetationen och faunan,
- tillvarata natur- och kulturvärden i naturreservatets marina miljöer,
- bevara och utveckla störningsfria livsmiljöer för exempelvis tumlare, knubbsäl och sjöfågel,
- ge allmänheten möjligheter att utnyttja kustområdet för rekreation och rörligt friluftsliv i sådan omfattning att risk för skador på områdets natur- och kulturvärden inte uppstår.

Syftet med naturreservatet ska bland annat uppnås genom att:

- betesmarkerna hävdas regelbundet genom ett väl avvägt betestryck,
- prioritera skötselåtgärder som syftar till att långsiktigt bevara och utveckla livsmiljöer och arter som berörs av Natura 2000 eller som är nationellt rödlistade,
- dokumentera och övervaka natur- och kulturvärden i de marina delarna av naturreservatet,
- regelbundet underhålla stigar och angöringsplatser.
  (Länsstyrelsen ansvarar dock inte för underhåll av Skåneleden)

FÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att:**

1. ovan eller under vatten bedriva täktverksamhet eller annan åtgärd som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär såsom att plöja, spränga, dika, utfylla, tippa, dumpa, markbearbeta, muddra eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål (t.ex. berghällar), ytbildning, havsbotten eller småvatten,

2. anordna upplag,

3. anlägga parkeringsplatser, vägar och stigar,

4. dra fram mark- eller luftledningar,

5. ändra byggnad för att tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det byggnaden tidigare varit använd för eller uppföra byggnad eller annan anläggning såsom t.ex. brygga, mast, torn eller vindkraftverk,

6. anlägga vilthägn eller uppföra hägnader,

7. använda kemiska bekämpningsmedel eller sprida växtnäringsämnen som gödselmedel eller jordförbättringsmedel,

8. stödutfodra betesdjur,

9. plantera träd och buskar,

10. plantera, så eller sätta ut växt- och/eller djurarter som inte förkommer naturligt på Bjärehalvön,

11. plantera in fisk eller kräftor i vattensamlingar eller utfodra fåglar i eller vid dessa,

12. jaga, medföra jaktredskap eller hund på Inre och Yttre Gryteskär med intilliggande öar under tiden 1 mars – 30 juni.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till mark- och vattenområdet är skyldig att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel för att uppnå syftet med naturreservatet, exempelvis skötsel av mark innefattande regelbunden röjning, gallring och avverkning av träd och buskar, betesdrift, åkerbruk, slåtter, bränning, flyttning av tång, uppsättande och underhåll av stängsel och vattningsanordningar,

2. insamling, flyttning eller utplantering av i Sverige rödlistade eller fridlysta djur och växter som har eller har haft sin hemvist i området,

3. anläggning, fördjupning eller underhåll av småvatten, bekämpning av fisk, kräftor eller invasiva, främmande arter som kan inverka negativt på naturreservatets naturligt förekommande flora och fauna,

4. utmärkning av naturreservatets gränser och uppsättning av informationsskyltar om naturreservatet,

5. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet som angöringsplatser, vägar, vandringsleder, fågeltorn, stängselövergångar m.m.

6. tillsyn, uppföljning av områdets skötsel, undersökningar och miljöövervakning av djur- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. beträda Inre och Yttre Gryteskär med intilliggande öar samt vistas i vattenområde som markerats på beslutskartorna, Bilaga 1A och 1B under tiden 1 mars – 30 juni,

2. sätta upp anslagstavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,

3. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,

4. framföra motorfordon annat än på allmänna vägar och vägar som är upplåtna för ändamålet,

5. ställa upp husvagn eller campingbil, husbil eller motsvarande (dvs. bil som är konstruerad för att övernatta i) mellan kl. 00.00 och 06.00,

6. tälta eller elda annat än på av förvaltaren upplåtna och anvisade platser,

7. rida eller köra med häst annat än på av förvaltaren upplåtna och anvisade ridstigar,

8. anordna tävling, bedriva golfspel eller annan verksamhet som kan inverka störande på naturmiljön, växt- eller djurlivet,

9. medföra hund annat än (hållen) i fysiskt koppel,

10. förtöja eller lägga upp båt annat än inom hamnområde under tiden 30 april – 1 oktober,

11. skada fast naturföremål (t.ex. berghällar) eller ytbildning,

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- de åtgärder som framgår av föreskrifterna under B, åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som utförs av förvaltaren,
- uppföljning av kvalitetsmål,
- att disponera det område på fastigheten Brödarp 3:15 ("Grushålan") som markerats på Bilaga 1 D som obebyggd tomt som hävdas genom traditionell tomtskötsel och som får inhägnas och användas för uppställning av fordon med anknytning till fastighetsägaren.
- att underhålla och föryngra träddungen som fungerar som skydd för betesdjuren utmed den norra gränsen av Vasalt S:2,
- normal drift och underhåll av:
  - sjösäkerhetsanordningar,
  - hamnar och inseglingsrännor till befintliga, hamnar,
  - tomt på fastigheten Segelstorp 3:117, Slättaröd 23:4, tomtplatsavgränsat område på fastigheten Ängelsbäck S:1 samt den del av Glimminge 39:1 som enligt avtal disponeras som tomt av Glimminge 39:2,
  - vid tidpunkten för detta beslut befintliga anläggningar, bryggor, nyttjanderätter och servitut, exempelvis ledningar/ledningsgator, diken och vägar.
- att genomföra nyanläggning, ändring, flyttning eller indragning av sjösäkerhetsanordningar i enlighet med sjötrafikförordningen (1986:300),
- åtgärder till skydd för allmänheten, exempelvis uppsättning och underhåll av säkerhetsutrustning på badstränderna,
- innehavare av jakträtt att medföra okopplad hund vid jakt och fångst och eftersök av vilt i enlighet med jaktlagstiftningens bestämmelser med undantag av fågelskyddsområdet på Inre och Yttre Gryteskär med intilliggande öar och vatten under tiden 1 mars – 30 juni,
- djurhållare att medföra okopplad hund i samband med kreatursvallning för områdets skötsel,

- genomförande av detaljplaner som är gällande vid tidpunkten för detta beslut,
- åtgärder i samband med tillsyn, räddningsuppdrag, olycka samt för fiske,
- markägaren, i samråd med förvaltaren, att disponera det område på fastigheten Ängelsbäck S:1, som markerats på Bilaga 1B, för verksamhet med anknytning till simbassängen och simskolan,
- tjänstemän från Länsstyrelsen att genomföra tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Särskilda undantag från föreskrifter

- Föreskriften A1, A2 och C4 utgör inte hinder för flyttning av tång från sandstränder på de platser som anges i Bilaga 1B och 1C. Tång får inte läggas i upplag under längre tid än tre månader. Uppläggning av tång är miljöfarlig verksamhet som ska anmälas till kommunen enligt 9 kap. miljöbalken.
- Föreskriften A1 utgör inte hinder för begränsad provtagning av jordlager och berggrund för karterings- och forskningsändamål efter tillstånd från förvaltaren.
- Föreskriften A1 utgör inte hinder för markägaren att genomföra åtgärder på Slättaröds samfällda strandmal i enlighet med villkor i avtal som tecknades då naturreservatet ursprungligen bildades. Åtgärder som kan skada naturmiljön kräver dock särskilt tillstånd eller samråd i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.
- Föreskriften A1 gäller inte normal drift och underhåll av ledningar, sjösäkerhetsanordningar och inseglingsrännor till hamnar.
- Föreskriften A2 utgör inte hinder för tillfälliga upplag i samband med skötsel av reservatet eller för fiskets, jord-, skogs- eller tomtskötselns (inom tomtmark) behov,
- Föreskriften A6 utgör inte hinder för stängsel för betesdrift och skyddsstängsel i samband med skogsföryngring,
- Föreskriften A8 utgör inte hinder för övergångsutfodring vid betessläpp och installning på platser som överenskommits med förvaltaren,
- Föreskriften A9 utgör inte hinder för plantering på tomtmark samt plantering i vid tidpunkten för detta beslut befintlig skog på Ängelsbäck S:1,

- Föreskriften A10 gäller inte på tomtmark samt gröda på mark som är åker,
- Föreskriften C2 gäller inte inom hamnområde samt för markägare på fastigheten Killebäckstorp S:1, Killebäckstorp S:2 och Öllöv S:2.
- Föreskriften C4 gäller inte markägare och djurhållare i samband med skötsel av den egna marken och tillsyn av djur,
- Föreskriften C4 utgör inte hinder innehavare av väg eller nyttjanderätt till väg att framföra fordon på den ägda vägen eller den väg som nyttjanderätten berör.
- Föreskriften C4 gäller inte renhållningsfordon i samband med renhållningsarbete (efter tillstånd från berörd markägare)
- Föreskriften C4 utgör inte hinder för tillfart till fastigheten Brödarp 3:15, Segelstorp 3:24 via vägen på Segelstorp 3:90, för tillfart till fastigheten Killebäckstorp via vägen på Killebäckstorp S:1 och S:2 samt för framförande av handikapp- och servicefordon till simbassängen på Ängelsbäcks samfällda mark.
- Föreskriften C5 gäller inte på angöringsplatser på samfälld mark inom Ranarps by,
- Föreskriften C6 utgör inte hinder för eldning av avverkat ris i samband med skötsel av området. Eldning får bara ske på plats som inte medför skada på natur- och kulturvärden.
- Föreskriften C8, avseende förbud mot att anordna tävlingar gäller inte sandstranden och simbassängen på Ängelsbäcks samfällda mark (markägarens medgivande krävs dock).
- Föreskriften C10 gäller inte delägare till Glimminge 39:1, Slättaröd S:1 och Vasalt S:2 på respektive fastighet/strandallmänning,
- Föreskriften C10 gäller inte uppblåsbara båtar (badleksaker).

Föreskrifterna utgör inte hinder för att efter tillstånd från Länsstyrelsen:

- genomföra insamling, flyttning eller utplantering av i Sverige rödlistade eller fridlysta djur och växter som har eller har haft sin hemvist i trakten,
- anlägga, fördjupa eller underhålla småvatten,
- bekämpa av fisk, kräftor, eller invasiva, främmande arter som kan inverka negativt på naturreservatets naturligt förekommande flora och fauna,

- för vetenskapligt- eller undervisningsändamål genomföra inventering eller insamling av ett mindre antal växter eller djur.

Nya kunskaper om vård och bevarande av natur- och kulturmiljöer samt arter och livsmiljötyper ska beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

Åtgärder vid olycka, oljeutsläpp m.m.
Vid *allvarlig* olycka eller oljeutsläpp, eller annan liknande oförutsedd händelse får räddningsinsatser ske oberoende av föreskrifterna för naturreservatet. Inför sådana insatser ska dock, om det finns tid, samråd ske med naturvårdsansvarig på Länsstyrelsen. Dispergeringsmedel eller annan form av kemisk bekämpning ska så långt möjligt undvikas för att undvika skador på bottenlevande organismer. Generellt gäller att åtgärder genomförs på ett sådant sätt att skador på naturreservatets natur- och kulturmiljövärden minimeras. Beträffande prioritering av åtgärder har holmarna Inre och Yttre Gryteskär med omgivande vattenområde särskilt höga naturvärden. Även vegetationen i vattenområdet och på land är värdefull. Tillfälliga upplagsplatser anvisas av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från under A och C meddelade reservatsföreskrifter.

UPPLYSNINGAR

Även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- 7 kap 28a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11 §) eller strandskydd (16 §),
- 11 kap miljöbalken med bestämmelser om vattenverksamhet,

- 2 kap, lag (1988:950) om kulturminnen m.m. med bestämmelser om skydd för fasta fornlämningar,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Uppläggning av tång kan vara anmälningspliktig enligt 9 kap. miljöbalken och Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,
- Tippning kan vara anmälnings- eller tillståndspliktig enligt 9 kap. miljöbalken,
- Vattenbruk/fiskodling lyder under miljöbalken och Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, vilket innebär att sådan verksamhet kan vara tillstånds- eller anmälningspliktig, Vattenbruksproduktion kräver även tillstånd enligt fiskerilagstiftningen.
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Sjötrafikförordningen (1986:300) om t ex hastighetsbegränsningar, ankringsförbud, förbud mot vissa farkoster,
- Vindsurfing (brädsegling) är förbjuden årligen under perioden 1 juni - 15 augusti inom vissa vattenområden utmed Bjärekusten, intill 200 m från stranden. Förbudet är meddelat med stöd av 5 § sjötrafikförordningen och avser områden vid Ängelsbäcks strand, Segelstorps strand, Glimminge plantering, Rammsjö hamn, Torekov och Ingelstorps strand.
- Vidare gäller förbud mot att bedriva jakt efter ejder utmed Bjärehalvöns kust. Förbudet är meddelat den 17 januari 1967 med stöd av kungl. Kungörelse den 26 mars 1965 om lokala bestämmelser till skydd för djurlivet.
- Länsstyrelsens i Skåne län föreskrifter om avgränsning av områden där vattenskoter får användas i Skåne län, 12FS 2007:64, med stöd av Förordning (1993:1053) om användning av vattenskoter SFS 1993:1053. Av föreskrifterna framgår att vattenskoter endast får köras i allmän farled och i särskilt angivna områden. Vattenskoter får inte sjösättas inom vattenområde som ingår i allmän badplats. Länsstyrelsen vill i detta beslut upplysa om att inom naturreservatet Södra *Bjärekusten* finns inget särskilt angivet område där det är tillåtet att köra vattenskoter. I Länsstyrelsens bakomliggande beslut av den 29 maj 2007, dnr 523-11391-07, där sådana områden avgränsas, erinrar Länsstyrelsen om att andra begränsningar kan gälla vid vattenskoteråkning, t ex inom vissa naturreservat.
- lokala, kommunalt beslutade ordningsföreskrifter.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Geologi

Naturreservatet är beläget på gnejsberggrund som delvis överlagrats av ett tunt lager morän, bitvis med inslag av sand och grovmo. Kuststräckan mellan Burensvik och Torekov domineras av granit. Utmed hela kuststräckan förekommer också enstaka amfiboliter. Berggrunden till havs domineras troligen av gnejs men ett större område med jurabergarter förekommer också. Jordarterna i den marina miljön utgörs huvudsakligen av postglacial och glacial lera med inslag av bland annat postglacialt grus och sand i den södra delen. Närmast kusten ner till cirka tio meters djup dominerar morän. Vindavlagringar finns på svallsedimenten utmed kusten och bildar i vissa områden mindre dyner. Moränen, som avsatts under istiden, är i regel sandig och kalkfattig. När havet stod som högst efter landisens tillbakadragande, låg hela naturreservatet under vatten. Högsta kustlinjen är för Bjärehalvön belägen cirka 50 - 60 meter över havet. Stora klapperstenfält förekommer bitvis längs med stränderna.

Natur och markhistoria

Naturreservatet ligger i en av landets äldsta kulturbygder på gammal utmark som berör 18 byar och fyra socknar utmed kusten i före detta Bjäre härad.
Marken har brukats av människan under mycket lång tid. Om detta vittnar den stora mängden fornlämningar i trakten, främst från den äldre bronsåldern med bland annat cirka 700 torvbyggda jordhögar. Den största högen (Dagshög) är belägen på Faritslövs gamla utmark i den sydvästra delen av naturreservatet. Grunden till byar med inägor och utmark utvecklades under järnålderns senare del och kom att bestå i stora drag ända fram till skiftesreformerna i början av 1800-talet. Betesdjuren gick på sommarbete på den ohägnade utmarken som var gemensam för byarna utmed kusten ända fram till i början av 1800-talet. Utmarken användes även för täkt av tång på särskilda platser, så kallade tångävjor. Tången användes som gödsel på åkrarna och var av stort värde för byarna. Vissa byar hade särskild ordningsstadga som reglerade tångtäkt. Genom slåtter i våtmarkerna fick man tillskott av vinterfoder. Stängselvirke, ris och torv hämtades också från utmarken.

Handlingar från början av 1700-talet beskriver Bjärehalvön som ett trädlöst landskap, med betade utmarker ut mot havet, bevuxna av lite enbuskar. Förordningar om storskifte för att effektivisera jordbruket kom 1757 och 1762. Enskiftesstadgan för Skåne kom 1803 och innebar att byarna splittrades och att systemet med inägor och utmark försvann. Laga skifte inleddes 1827 och innebar att bystrukturen upplöstes helt. Större delen av de gamla utmarkerna i naturreservatet överlevde dock skiftesreformerna. De blev i de flesta fall samfälld mark och är så än idag, vilket är grunden för att området har så höga natur- och kulturhistoriska värden.
Stenbrytning har förekommit på flera ställen längs kusten. Gnejs har i äldre tider brutits bland annat på utmarkerna vid Dagshög och Burensvik. Gnejsen användes bland annat till byggnadssten, gatsten, kantsten och makadam. Spår av verksamheten finns kvar än i dag i form av exempelvis stenbrott och stenkrossar.
Inom området finns flera fort eller betongvärn. Dessa ingår i ett kulturmiljöstrak i Länsstyrelsens kulturmiljöprogram Skånelinjen eller Per Albin-linjen. Som motiv för att bevara området anges "Försvarslinjen är en unik företeelse som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.".
Större delen av naturreservatet hävdas ännu idag som betesmark. Mindre barrskogsdungar, planterade för att stoppa sandflykt, finns vid Ängelsbäckstrand. Ingen bostadsbebyggelse förekommer inom reservatet förutom några små tomter vid Burensvik och Öllövsstrand. I området finns flera små hamnar och båtplatser.

Natur- och kulturvärden i marina miljöer

Större delen av naturreservatet utgörs av marina miljöer från kustlinjen ut till drygt 20 meters djup. Kusten domineras av steniga stränder, bitvis med inslag av klippor. Grusiga stränder och sandstränder finns bland annat vid Glimminge plantering. Större sammanhängande sandstrand finns vid Ängelsbäck och Segelstorp i den södra delen av naturreservatet. Området ligger i övergångszonen mellan Nordsjön och Östersjön vilket i stor grad påverkar områdets hydrografiska karaktär. Salthalten i vattnet styrs främst av utflödet från Östersjön, men påverkas även av rådande vädersystem som vid vissa vindförhållanden innebär en uppvällning av saltare vatten. Detta gör att salthalten under året fluktuerar mellan 8-20 ‰. Bottenförhållandena utgörs av både hård- och mjukbotten där hårdbottensubstraten (block och sten) framförallt återfinns från strandlinjen och ned till ett djup av ca 10 meter, medan djupare bottnar domineras av mjukbotten (sand, silt och lera). De olika

bottensubstraten skapar förutsättningar till en mängd av livsmiljöer vilka har ett stort biologiskt värde, och den marina floran och faunan som återfinns inom området hyser en stor variationsrikedom. Inom området förekommer marina biotoper som klassas både enligt Natura 2000 och kustbiotoper i Norden. Bottnar med företrädelsevis sten- och blocksubstrat utgör revområden vilka utpekas som en naturtyp inom Natura 2000. På dessa rev växer många makroalgsarter vilka skapar ett frodigt vegetationsskikt. Även på de grunda sand- och grusbottnarna kan vegetation förekomma; utanför Ängelbäckstrand förekommer den särskilt skyddsvärda arten ålgräs sparsamt på cirka 1,3 meters djup. Vegetationen är en viktig livsmiljö för bland annat många fisk- kräftdjursarter vilka i sin tur utgör en viktig del i den marina näringskedjan. Likaså utgör de blåsmusselbankar vilka återfinns öster om Grytskären samt nordväst om Dagshög en värdefull naturtyp (även denna livsmiljö klassas som naturtyp enligt Natura 2000). Musselbankarna utgör inte bara en viktig födoresurs för fisk, utan är även av värde för dykänder till exempel ejder. Jämfört med de grundare revmiljöerna hyser de djupare mjukbottenmiljöerna ett mindre antal arter, men däremot är antalet djur av förekommande arter hög. Undersökningar i området visar på tätheter upp till drygt 1800 individer/kvadratmeter. Vanligaste arter utgörs av nötmusslor samt ormstjärnor. Dessa arter utgör mycket viktiga födoresurser för ett flertal fiskarter såsom torsk och flera plattfiskarter. Marina däggdjur är ett vanligt inslag inom området. Både knubbsäl och tumlare rör sig frekvent inom området, och gråsäl kan sporadiskt förekomma. Tumlare rör sig över mycket stora havsområden och observeras framförallt under sommarhalvåret, ofta även hona med kalv (årsunge). Undersökningar från 2009-2010 visar dock på att tumlare förekommer inom aktuellt område under hela året. De olika djup och bottensubstrat som återfinns inom området skapar förutsättningar för en mängd av livsmiljöer vilka har ett stort biologiskt värde, och den marina floran och faunan som återfinns inom området hyser en stor variationsrikedom.

Allmänhet och friluftsliv

Naturreservatet utnyttjas flitigt av allmänheten, främst som strövområde och badplats. Från Rammsjöstrand till Torekov gick förr en gammal "grönväg" som i folkmun kallas Strandridarvägen. Vägen finns med på 1861-års karta och utgör idag en vandringsled längs kusten (Skåneleden). Området är mycket lättillgängligt och

kan angöras från parkeringsplatser som finns med jämna mellanrum längs med kusten. Från Torekov är det gångavstånd till reservatet.

Soptunnor och toaletter finns utplacerade på flera angöringsplatser. "Skåneleden" leder besökare genom hela naturreservatet, från Lervik till Torekov. (Leden fortsätter sedan vidare österut mot Båstad).

SKÄL FÖR BESLUT

Naturreservatet berörs av flera riksintressen, bland annat:

- Riksintresse naturvård, N1 (3 kap. 6§ MB)
- Riksintresse kulturmiljö, M:L 35 (3 kap. 6§ MB)
- Riksintresse för friluftsliv, L:F1 (3 kap. 6§ och 4 kap. 2§ MB)
- Riksintresse kustzon (4 kap. 4§ MB), högexploaterad kust
- Natura 2000, SCI SE0420232

Gällande områdesskydd:

- Delvis befintligt naturreservat bildat med stöd av Naturvårdslagen (NVL)
- Delvis djurskyddsområde avsatt med stöd av Naturvårdslagen
- Landskapsbildsskydd (19§ NVL i dess lydelse före 1975)
- Strandskyddsbestämmelser
- Delvis vattenskyddsområde och skyddsområde för vattentäkt
- Delar av den marina miljön ingår i fredningsområde för fisk

Planer och program:

- Natur- och kulturmiljöprogram för Kristianstads län
- Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
- Ängs- och hagmarksinventeringen från 1990-talet
- Nationella åtgärdsprogram för bevarande av livsmiljöer och arter, bland annat tumlare, 2008 - 2013
- Biotoper som har pekats ut som sumpskogar av Skogsstyrelsen

Länsstyrelsens bedömning är att skyddsformen naturreservat ger områdets natur- och kulturvärden ett fullgott långsiktigt skydd. Trakten har en lång, nästan obruten historia avseende ägoförhållanden och hävd som bidrar till de höga mark- och kulturhistoriska värdena.

Området är av stor natur- och kulturvetenskaplig betydelse främst genom att det innehåller en unik flora och fauna och goda livsmiljöer för utrotningshotade växter och djur. Området ska skyddas från exploatering som kan inverka negativt på natur- och kulturvärden. Ett långsiktigt bevarande av varierade naturtyper kan bidra till att nå såväl regionala som nationella miljömål.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömning är att det förligger synnerliga skäl att inte låta delar av det gamla Bjärekustens naturreservat ingå i det nya naturreservatet Södra Bjärekusten. Förändringarna är marginella och utgörs huvudsakligen av gränsjusteringar i syfte att anpassa det nya naturreservatets till befintliga detaljplaner samt att låta viss mark som saknar naturvärden (enstaka vägar och en bebyggd tomt) utgå ur naturreservatet.

Länsstyrelsen har så långt möjligt beaktat inkomna yttranden och synpunkter (se Bilaga 2) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

ÄRENDETS BEREDNING

Delar av området avsattes som naturreservat genom Länsstyrelsens i Kristianstads län beslut om bildande av Bjärekustens naturreservat 1971-06-28 (Dnr IIIR11-19-70). Naturreservatet utvidgades genom beslut den 12 augusti 1976 (Dnr 11.121-295-71). Öarna Inre och Yttre Gryteskär avsattes som djurskyddsområde genom Länsstyrelsens beslut 1972-06-13 (Dnr 11.111-1611-71, 13-1168) .

Bestämmelserna inom det befintliga naturreservatet behöver ändras för att långsiktig säkerställa gynnsam bevarandestatus för de arter och habitat (livsmiljötyper) som har rapporterats förekomma i området i enlighet med art- och habitatdirektivet.

Förslag till bildande av naturreservat med tillhörande skötselplan har upprättats av Länsstyrelsen under 2007. Berörda markägare har förelagts att yttra sig över förslaget samt att anmäla eventuella anspråk på intrångsersättning genom kungörelsedelgivning 2008 och 2011. Handlingarna har reviderats med anledning av inkomna yttranden från berörda sakägare och sänds ut med nytt föreläggande om yttrande och föreläggande om anspråk på intrångsersättning.
Tidigare inskickade yttanden och anspråk på ersättning kvarstår i ärendet.
Anspråk på intrångsersättning hanteras genom särskild förhandling.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de inte innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området. Konsekvenserna av föreskrifterna ska följas upp i enlighet med 8 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplan fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut samma dag som beslut fattas om bildande av naturreservatet.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen ska ske med insyn, delaktighet och i nära samråd med berörda markägare, djurhållare, nyttjanderättsinnehavare, myndigheter och andra berörda vid utövande av förvaltningen.

Överklagande
Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se Bilaga 4.

Kungörelse
Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter
Detta beslut har fattats av tf. länsöverdirektör Suzanne Jacobsson. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, länsassessor Magnus Lindskog och byrådirektör Christer Persson, föredragande.

Suzanne Jacobsson

Christer Persson

Bilagor
1. Kartor med naturreservatets avgränsning
2. Översiktlig sammanställning av svar på förelägganden
3. Fastighetsförteckning
4. Besvärshänvisning
5. Sändlista

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2013-06-13
Dnr 511-21340-2012, 1278-214

BILAGA 1 A

Naturreservatet Södra Bjärekusten
Skåne län, Båstads kommun

N

Utdrag ur Terrängkartan. Skala ca 1:50 000 vid A3-format

Gräns för naturreservat

Kuststräcka som får rensas från tång

Beträdnadsförbud 1 mars - 30 juni på fastigheten Ranarp 23:3 samt på ön Inre Gryteskär med omgivande vattenområde inom 100 meter från strandlinjen.

0 750 1 500 3 000 m

Malmö den 13 juni 2013

Christer Persson

1
2
3
4
5

Koordinater för gräns i havet
SWEREF99
1. X 353224,349 / Y 6255640,328
2. X 351886,044 / Y 6255824,84
3. X 351410,558 / Y 6254603,582
4. X 353875,666 / Y 6244900,7
5. X 360951,544 / Y 6245455,129

WGS84
1. X 12,620326 / Y 56,422464
2. X 12,598545 / Y 56,423702
3. X 12,591536 / Y 56,412591
4. X 12,636853 / Y 56,326259
5. X 12,620326 / Y 56,422464

© Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2013-06-13
Dnr 511-21340-2012, 1278-214

BILAGA 1 B

Naturreservatet Södra Bjärekusten
Skåne län, Båstads kommun

Utdrag ur Fastighetskartan

Skala ca: 1:10 000 vid A3-format

0 125 250 500 m

Malmö den 13 juni 2013

Christer Persson

N

Skälderviken

Bjärekustens naturreservat

Skåneleden

Fågelhögen

Ängelsbäcksstrand

Kostenen

Ranarps nedre kvarn

Hovallshög

Ranarpsstrand

Hovallshamn

Lervik

Yttre Gryteskär
Fågelskyddsområde

Inre Gryteskär
Fågelskyddsområde

Gräns för naturreservat

Beträdnadsförbud 1 mars - 30 juni på fastigheten Ranarp 23:3 samt på ön Inre Gryteskär med omgivande vattenområde inom 100 meter från strandlinjen.

Kuststräcka som får rensas från tång

Område inom vilket simskoleverksamhet får bedrivas

© Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2013-06-13
Dnr 511-21340-2012, 1278-214

BILAGA 1C

Naturreservatet Södra Bjärekusten
Skåne län, Båstads kommun

Utdrag ur Fastighetskartan

Skala ca: 1:10 000 vid formatet A3

N

Gräns för naturreservat

Kuststräcka som får rensas från tång

0 250 500 1 000 m

Malmö den 13 juni 2013

Christer Persson

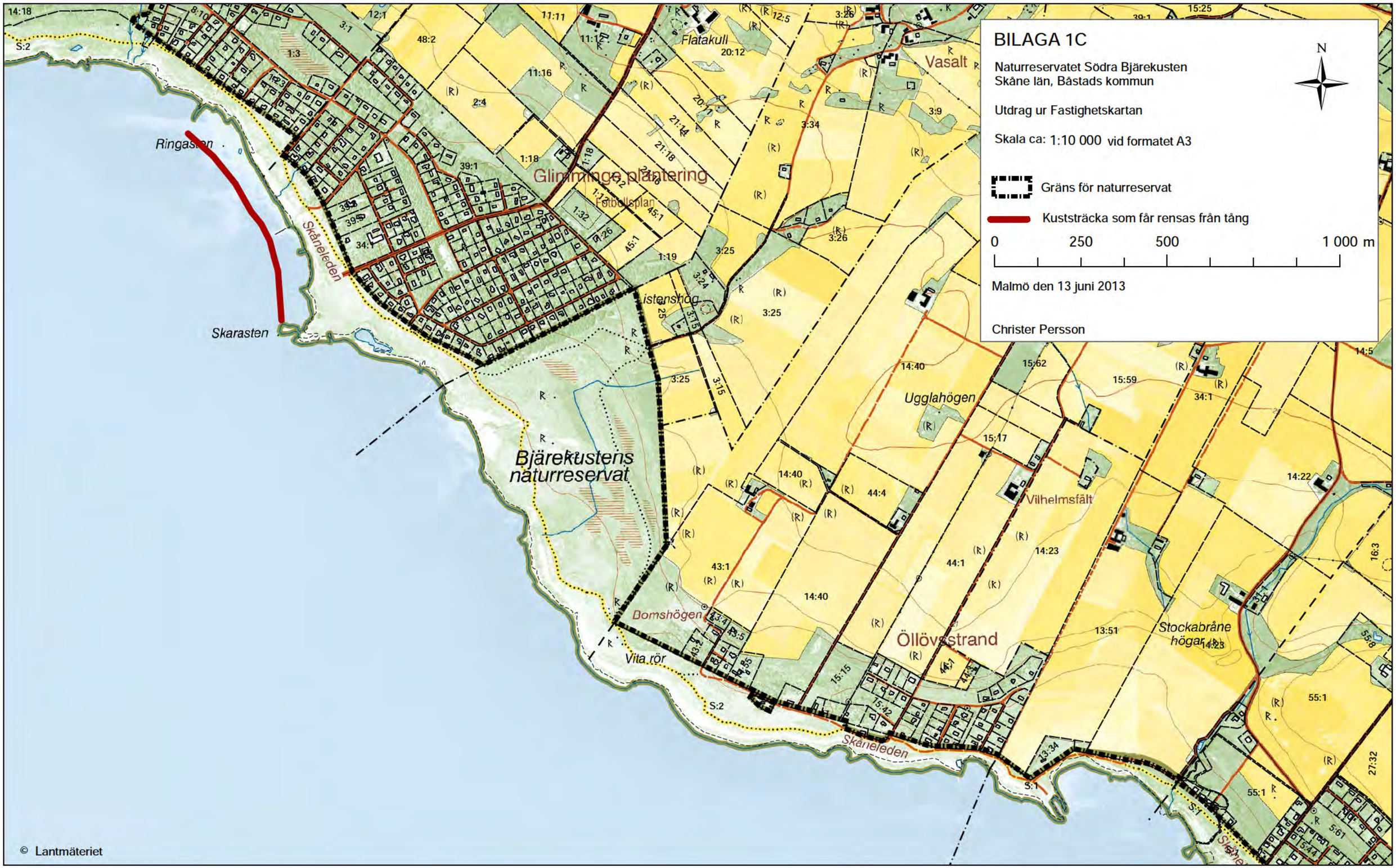

© Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2013-06-13
Dnr 511-21340-2012, 1278-214

BILAGA 1D

Naturreservatet Södra Bjärekusten
Skåne län, Båstads kommun

Utdrag ur Fastighetskartan

Skala ca: 1:10 000 vid utskrift i A3-format

N

Gräns för naturreservat

Kuststräcka som får rensas från tång

Grushålan

0 250 500 1 000 m

Malmö den 13 juni 2013

Christer Persson

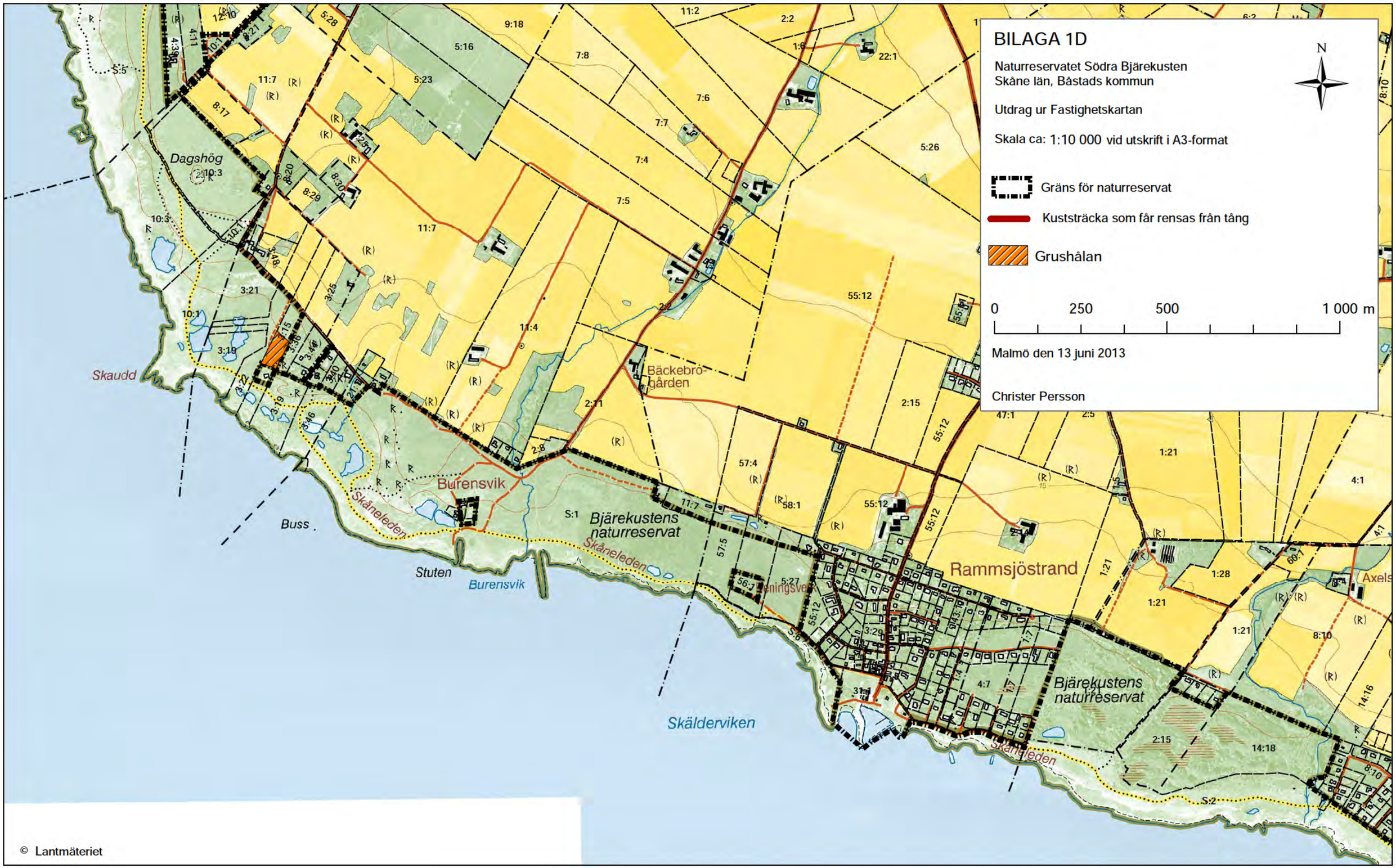

© Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Skåne

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2013-06-13
Dnr 511-21340-2012, 1278-214

BILAGA 1E

Naturreservatet Södra Bjärekusten
Skåne län, Båstads kommun

Utdrag ur Fastighetskartan

Skala ca: 1:10 000 vid formatet A3

Gräns för naturreservat

0 250 500 1 000 m

Malmö den 13 juni 2013
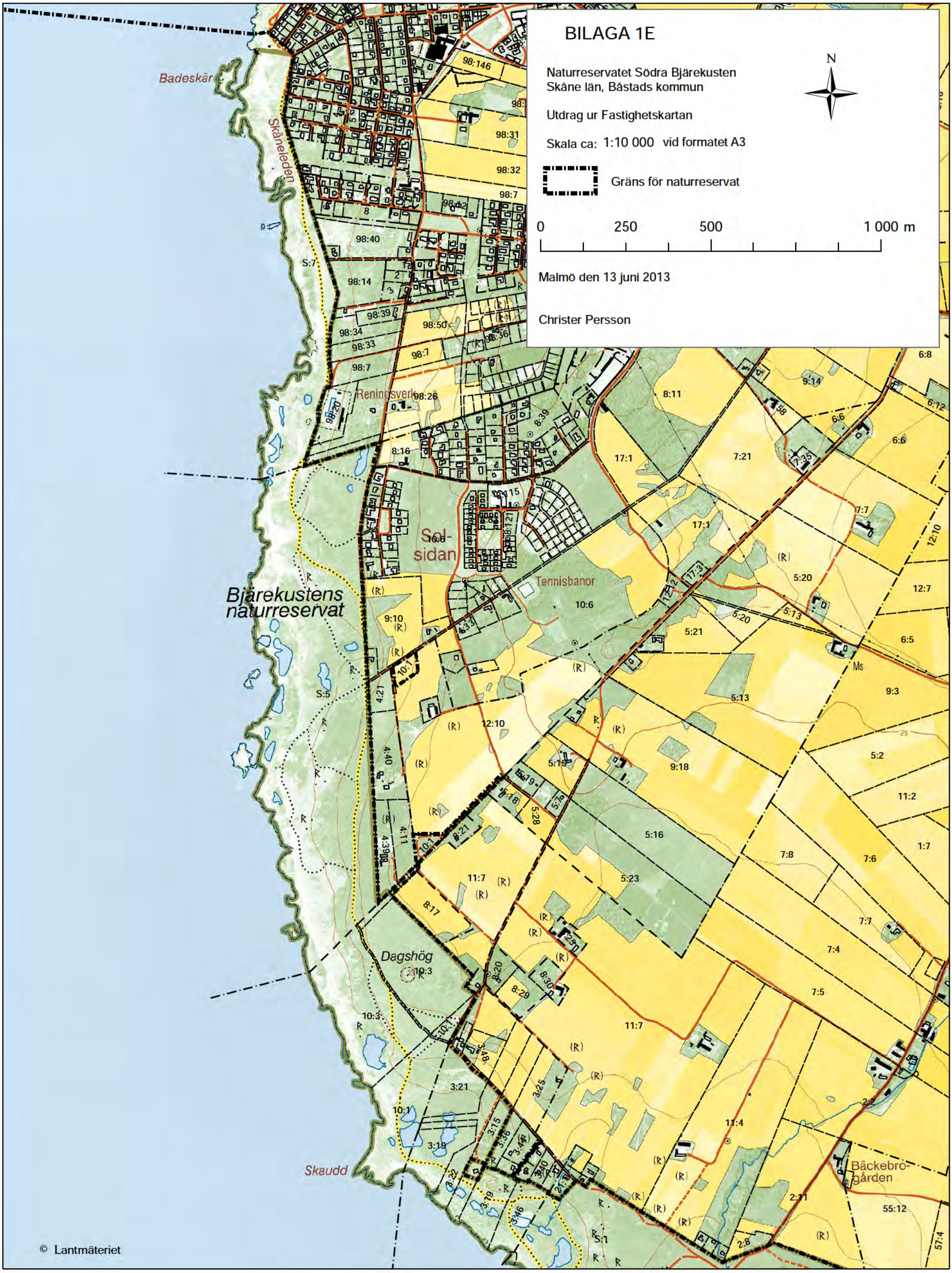
Christer Persson